

PROGRAMA ȘCOLARĂ

ISTORIE

-disciplina nonlingvistică (DNL)-

disciplină predată în limba franceză

Clasele a XI-a și a XII-a

Curriculum opțional pentru clasele bilingve francofone,
toate filierele, profilurile și specializările
din liceele participante la programul bilateral franco-român
De la învățământul bilingv francofon către filierele universitare francofone

2011

NOTA DE PREZENTARE

Curriculumul de față construiește competențe de comunicare derivate dintr-un consens larg, european și contribuie la dezvoltarea de cinci competențe cheie din cele opt domenii de competențe cheie identificate la nivel european: (2) **comunicarea în limbi străine**, (3) **competențe în matematică și competențe elementare în științe și tehnologie**, (4) **competențe în utilizarea noilor tehnologii informaționale și de comunicație**, (5) **competența a învăța să înveți**, (6) **competențe de relaționare interpersonală și competențe civice**, domenii asumate și de sistemul de învățământ românesc. Obiectivul fundamental este achiziționarea și dezvoltarea de către elevi a competențelor necesare pentru o comunicare eficientă prin însușirea de cunoștințe, deprinderi și atitudini specifice, în conformitate cu **"Competențele cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții"** (2006), la niveluri echivalente cu cele prevăzute în **Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi**.

Prin introducerea unor discipline non-lingvistice studiate în limba franceză la clasele bilingve francofone se pun în practică recomandările Comisiei Europene înscrise în Planul de acțiune **„Promovarea învățării limbilor străine și a diversității lingvistice”**, din 20.07.2003, asumat și de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

În baza OMECTS nr.3642 din 03.02.2011 și a Metodologiei de organizare a secțiilor bilingve francofone incluse în proiectul bilateral franco-român "De la învățământul bilingv către filierele universitare francofone", începând cu anul școlar 2011/2012, elevii parcurg cursuri de "discipline non-lingvistice" (DNL) predate în limba franceză, după cum urmează: 1 oră / săptămână în clasa a XI-a, respectiv 1 oră / săptămână în clasa a XII-a.

Disciplinele non-lingvistice care pot fi propuse spre studiu elevilor sunt: matematică, fizică, chimie, biologie, istorie, geografie, economie. Elevii aleg la sfârșitul clasei a X-a disciplina non-lingvistică pe care o vor studia atât în clasa a XI-a, cât și în clasa a XII-a și pe care o vor prezenta la bacalaureat, ca disciplină la proba specifică de DNL a filierei bilingve francofone.

Prezenta programă școlară stabilește oferta educațională care urmează să fie realizată la clasele a XI-a și a XII-a bilingve francofone, toate filierele, profilurile și specializările, de către elevii care optează pentru disciplina Istorie-DNL (inclusă în lista prevăzută de OMECTS 3642/2011, art. 8, alin. 1).

Conținuturile prezentate în prezenta programă vor fi abordate pe parcursul a doi ani școlari (clasa a XI-a și a XII-a) având alocată o oră pe săptămână în conformitate cu prevederile OMECTS nr. 3642/2011. DNL aleasă de elevi și abordată pe parcursul celor doi ani școlari va fi prezentată la proba specifică a bacalaureatului bilingv francofon.

Totalitatea conținuturilor prezentate în programa școlară de Istorie-DNL sunt obligatorii pentru proba specifică de DNL a bacalaureatului cu mențiune specială *secție bilingvă francofonă* pentru elevii care au ales să studieze în clasa a XI-a și a XII-a disciplina Istorie-DNL.

Prezenta programă nu dublează conținuturile curriculare incluse în programa disciplinei Istorie (TC și CD), ci constituie o ofertă educațională distinctă (corespunzătoare unei discipline opționale care beneficiază de rubrică distinctă în catalog).

Programa este structurată astfel:
– competențe generale

- valori și atitudini
- competențe specifice și conținuturi asociate acestora
- sugestii metodologice
- bibliografie/sitografie

Programa vizează achiziționarea de către elev a competențelor necesare în vederea susținerii examenului de bacalaureat mențiune bilingv francofonă, valorificând cunoștințele dobândite anterior, formarea de abilități, competențe, deprinderi și atitudini. Ele oferă un alt tip de demers pedagogic, o abordare intra și trans-disciplinară, o educație formală și non-formală.

În plus, programa urmărește să ofere un sprijin pentru continuarea studiilor universitare în limba franceză, să ofere un răspuns la interesele elevului, la evoluțiile mediului academic, la viziunea societății contemporane asupra educației, așa cum transpare din documente elaborate la nivel european (Memorandumul asupra educației permanente al Comisiei europene).

COMPETENȚE GENERALE

1. Utilizarea eficientă a comunicării și a limbajului de specialitate.
2. Exersarea demersurilor și a acțiunilor civice democratice.
3. Aplicarea principiilor și a metodelor adecvate în abordarea surselor istorice.
4. Folosirea resurselor care susțin învățarea permanentă.

VALORI ȘI ATITUDINI

Educația pentru cetățenie și valori democratice presupune însușirea valorilor, atitudinilor și comportamentelor democratice. Ca urmare, competențele generale și specifice care trebuie formate prin procesul de predare-învățare a disciplinei au la bază și promovează următoarele valori și atitudini:

Coerență și rigoare în gândire și acțiune

Gândire critică și flexibilă

Relaționarea pozitivă cu ceilalți

Respectarea drepturilor fundamentale ale omului

Dezvoltarea atitudinilor pro-active în viața personală și cea socială

Antrenarea gândirii prospective prin înțelegerea rolului istoriei în viața prezentă și ca factor de predicție a schimbărilor

Rezolvarea pe cale non-violentă a conflictelor

Asumarea toleranței etnice, religioase și culturale.

CLASA a XI-a

EUROPENII IN ISTORIA LUMII

TEMA 1: EUROPENIZAREA LUMII

Competențe specifice	Conținuturi
<p>1. Identificare și localizare:</p> <p>1.1 situarea și caracterizarea unei date într-un context cronologic</p> <p>1.2 numirea și localizarea unui loc într-un spațiu geografic.</p> <p>2. Schimbarea scării cartografice și stabilirea de conexiuni:</p> <p>2.1 plasarea unui eveniment în timpul apropiat sau timpul îndepărtat</p> <p>2.2 stabilirea de conexiuni între fapte sau evenimente de natură diferită, din perioade sau spații diferite</p> <p>3. Exploatarea și confruntarea informațiilor:</p> <p>3.1 identificarea documentelor (natură, autor, dată, condițiile de producere)</p> <p>4. Organizarea și sintetizarea informațiilor:</p> <p>4.1 descrierea și nararea unei situații istorice</p> <p>5. Utilizarea TIC: calculatoare, programe sau tablouri numerice pentru redactarea textelor, pentru realizarea hărților, a crochiurilor și a montajelor documentare.</p> <p>6. Dezvoltarea exprimării personale și a simțului critic:</p> <p>6.1 dezvoltarea unui discurs oral sau scris și confruntarea lui cu alte puncte de vedere</p>	<p>1. Europeanii în procesul de populare a Lumii:</p> <p>1.1 Rolul europenilor în procesul de populare a Globului</p> <p>1.2 Populațiile Europei și marile etape ale creșterii populației mondiale. Evoluția populării lumii, din Antichitate până în secolul al XIX-lea</p> <p>1.3 Emigrarea europenilor spre alte continente pe parcursul secolului al XIX-lea</p> <p>2. Extinderea lumii (secolele XV – XVI)</p> <p>STUDIUL DE CAZ</p> <p>2.1 De la Constantinopol la Istanbul: un spațiu de contact între diferite culturi și religii (creștine, musulmană, iudaică) și la alegere</p> <p>2.2 Un navigator european și călătoriile sale</p> <p>2.3 Un mare port european</p> <p>2.4 O așezare precolumbiană confruntată cu cucerirea și colonizarea europeană</p>

TEMA 2: REVOLUȚII, LIBERTĂȚI, NAȚIUNI ÎN ZORII EPOCII CONTEMPORANE

Competențe specifice	Conținuturi
<p>1. Identificare și localizare:</p> <p>1.1 numirea și periodizarea continuităților și discontinuităților cronologice</p> <p>1.2 situarea și caracterizarea unei date într-un context cronologic.</p> <p>2. Stabilirea de conexiuni:</p> <p>2.1 situarea unui eveniment în timpul apropiat sau timpul îndepărtat</p> <p>2.2 confruntarea unor situații istorice</p> <p>3. Exploatarea și confruntarea informațiilor:</p> <p>3.1 identificarea de documente (natură, autor, dată, condițiile de producere)</p> <p>3.2 extragerea, ierarhizarea și confruntarea informațiilor în funcție de document sau de ansamblul documentar</p> <p>3.3 analiza critică a unor surse istorice de diferite tipuri (text, imagine, hartă etc.)</p> <p>4. Organizarea și sintetizarea informațiilor:</p> <p>4.1 descrierea și nararea unei situații istorice</p> <p>4.2 redactarea unui text sau prezentarea unei expuneri construite și argumentate utilizând vocabularul istoric specific</p> <p>5. Utilizarea TIC: calculatoare, programe sau tablouri numerice pentru redactarea textelor, pentru realizarea hărților</p> <p>6. Dezvoltarea exprimării personale și a simțului critic:</p> <p>6.1 dezvoltarea unui discurs oral sau scris, confruntarea lui cu alte puncte de vedere</p>	<p>1. Revoluția franceză: afirmarea unui nou univers politic</p> <p>Evoluția politică a Franței între 1789-1804</p> <p>1.1 Evoluția ideilor de libertate înainte de revoluția franceză.</p> <p>1.2 Declanșarea revoluției franceze și experiențele politice care au marcat-o până la începutul Imperiului.</p> <p>2. Libertăți și națiuni în Franța și în Europa în prima jumătate a secolului al XIX-lea</p> <p>2.1 Mișcări liberale și naționale din Europa</p> <p>2.2 1848: Revoluții politice și revoluții sociale în Franța și în Europa</p>

CLASA a XII-a

ASPECTE PENTRU ÎNȚELEGEREA SECOLULUI XX

TEMA 1: SECOLUL TOTALITARISMELOR

Competențe specifice	Conținuturi
<p>1. Identificare și localizare:</p> <p>1.1 numirea și periodizarea continuităților și discontinuităților cronologice</p> <p>1.2 plasarea și caracterizarea unei date într-un context cronologic</p> <p>2. Situarea evenimentului în timpul apropiat sau timpul îndepărtat</p> <p>2.2 stabilirea de conexiuni între fapte sau evenimente de natură diferită, din perioade sau localizări spațiale diferite</p> <p>3. Exploatarea și confruntarea informațiilor:</p> <p>3.1 identificarea de documente (natură, autor, dată, condițiile de producere)</p> <p>3.2 analizarea critică a unor surse istorice (text, imagine, hartă etc.)</p> <p>4. Organizarea și sintetizarea informațiilor:</p> <p>4.1 redactarea unui text sau prezentarea unei expuneri utilizând vocabularul istoric specific</p> <p>5. Dezvoltarea exprimării personale și a simțului critic:</p> <p>5.1 dezvoltarea unui discurs oral sau scris, confruntarea lui cu alte puncte de vedere</p>	<p>1. Geneza și afirmarea regimurilor totalitare interbelice (sovietic, fascist, nazist): geneza, asemănări și deosebiri</p> <p>2. Sfârșitul totalitarismului:</p> <p>2.1 Denazificarea Germaniei și procesul de la Nurenberg</p> <p>2.2 Ieșirea progresivă a URSS din totalitarism: Hrusciov, destalinizarea și limitele sale, Gorbaciov - de la glasnost la dispariția URSS</p>

TEMA 2: COLONIZARE ȘI DECOLONIZARE

Competențe specifice	Conținuturi
<p>1. Identificare și localizare:</p> <p>1.1 numirea și localizarea unui loc într-un spațiu geografic.</p> <p>2. Schimbarea scării hărții și stabilirea de conexiuni:</p> <p>2.1 situarea unui eveniment în timpul apropiat sau timpul îndepărtat</p> <p>2.2 confruntarea unor situații istorice</p> <p>3. Exploatarea și confruntarea informațiilor:</p> <p>3.1 identificarea de documente (natură, autor, dată, condițiile de producere)</p> <p>3.2 analizarea critică a unor documente de diferite tipuri (text, imagine, hartă etc.)</p>	<p>1. Imperiul francez la momentul expoziției coloniale din 1931</p> <p>2. Războiul din Algeria</p> <p>3. Expoziția colonială din 1931 și apogeul colonialismului</p> <p>4. Decolonizarea --o consecință a</p>

4. Organizarea și sintetizarea informațiilor: 4.1 descrierea și nararea unei situații istorice 5. Utilizarea TIC: calculatoare, programe sau tablouri numerice pentru redactarea textelor, pentru realizarea hărților, a crochiurilor și a montajelor documentare.	luptei pentru independență
--	----------------------------

TEMA 3: FRANCEZII ȘI REPUBLICA

Competențe specifice	Conținuturi
<p>1. Identificare și localizare:</p> <p>1.1 numirea și periodizarea continuităților și discontinuităților cronologice</p> <p>1.2 situarea și caracterizarea unei date într-un context cronologic.</p> <p>2.1 situarea unui eveniment în timpul apropiat sau timpul îndepărtat</p> <p>2.2 stabilirea de conexiuni între fapte sau evenimente de natură diferită</p> <p>2.3 confruntarea unor situații istorice</p> <p>3. Exploatarea și confruntarea informațiilor:</p> <p>3.1 identificarea de documente (natură, autor, dată, condițiile de producere)</p> <p>3.2 extragerea, ierarhizarea și confruntarea informațiilor dintr-un document, set de documente, sau surse istorice</p> <p>3.3 analizarea critică a unor surse istorice</p> <p>4. Organizarea și sintetizarea informațiilor:</p> <p>4.1 descrierea și nararea unei situații istorice</p> <p>4.2 redactarea unui text sau prezentarea unei expuneri utilizând vocabularul istoric specific</p> <p>5. Utilizarea TIC: calculatoare, programe sau tablouri numerice pentru redactarea textelor, pentru realizarea hărților, a crochiurilor și a montajelor documentare.</p> <p>6. Dezvoltarea exprimării personale și a simțului critic:</p> <p>6.1 dezvoltarea unui discurs oral sau scris, confruntarea lui cu alte puncte de vedere</p>	<p>1. 1958-1962, o nouă Republică</p> <p>2. Republica între laic și religios începând din 1880</p> <p>3. Echilibrul puterilor în cadrul instituțiilor celei de a V-a Republici instaurate de generalul de Gaulle</p>

SUGESTII METODOLOGICE

Programa de istorie permite înțelegerea lumii contemporane prin studiul societăților din trecut, care au participat la construirea acesteia. Demersul prin care sunt dobândite cunoștințele, căutarea permanentă a sensului, exercițiul de gândire și spiritul critic contribuie la formarea elevilor; aceste acțiuni oferă elevilor o viziune dinamică și obiectivă a lumii, necesară unei cetățenii ce devine o realitate efectivă în liceu.

În ansamblul de resurse și metode pe care profesorul de istorie le are la dispoziție pentru realizarea demersului său pedagogic, tehnologiile de informare și comunicare trebuie să ocupe un loc privilegiat, atât ca suporturi documentare, cât și ca instrumente de creație pentru elevi, asigurând implicarea elevilor săi, actualizarea informațiilor și eficiența transmițerii lor.

Sugestii pentru orientarea proiectării didactice impuse de specificul disciplinei sunt oferite de metodologia CLIL/EMILE (*Enseignement de Matières par l'Intégration d'une Langue Etrangère*). Aceasta are o dublă funcție: pe de o parte, dobândirea de cunoștințe și competențe disciplinare, de specialitate, pe de altă parte, competențe lingvistice. Articularea acestor exigențe necesită armonizare metodologică și colaborarea între profesorul de istorie și cel de limbă franceză, în cadrul echipei.

Pentru a atinge aceste obiective, conținutul programei asigură libertatea și responsabilitatea pedagogică a profesorului. În acest cadru, profesorul alege modalitățile acțiunilor sale de predare. Este necesar să se evite tentația unei tratări exhaustive a conținuturilor, urmărindu-se un demers problematizat, conceptual și sintetic.

Procesul de predare-învățare trebuie să favorizeze descoperirea trăsăturilor esențiale ale unei realități istorice, precum și situarea în perspectiva istorică a acesteia.

În plus, trebuie conferită consistența lecției de istorie cu scopul de a oferi elevilor posibilitatea înțelegerii unei epoci, arătându-le importanța studiului istoriei pentru afirmarea lor ca cetățeni.

BIBLIOGRAFIE/SITOGRAFIE

Nasta Dan Ion, Ghid metodologic pentru implementarea competenței cheie *comunicare în limbi străine*, București, IȘE, 2009

MANUELS

-Histoire 2-e, éditions Magnard, parution juin 2010,
ISBN 978-2-210-10403-7, 288 pages

-Histoire 1re, éditions Hatier, parution mai 2011, ISBN 978-2-218-95353-8 ;
360 pages, code 4444519

Attention: seuls les sujets de la DNL sont à prendre en compte.

SITOGRAFIE

Seconde Histoire et Géographie (a XI-a).

<http://eduscol.education.fr/cid52286/ressources-pour-la-classe-de-seconde.html>

Portfolio Européen des Langues, modèle accrédité No. 06.2000

<http://www.eelp.org/eportfolio/index.html>

La matrice CLIL/EMILE - www.ecml.at

Attention: seuls les sujets de la DNL sont à prendre en compte.

Première Histoire Géographie (a XII-a)

<http://eduscol.education.fr/cid50914/ressources-en-histoire-geographie-education-civique.html>

Attention: seuls les sujets de la DNL sont à prendre en compte

Les ressources d'accompagnement ci-dessus comprennent des références précises de sites à consulter pour chacun des thèmes de la DNL.

Vous pouvez également consulter les sites des 26 académies de France dont les deux suivants :

<http://histgeo.ac-aix-marseille.fr/>

<http://www.ac-grenoble.fr/disciplines/hg/articles.php?lng=fr&pg=695>